

Scenariusz

Temat (dziedzina/tytuł)	Mechanika / Kołyska Newtona
Długość filmu	3:41
Cele główne	Zastosowania prawa zachowania energii i prawa zachowania pędu.
Cele szczegółowe	
Struktura i opis eksperymentu	
1. Wstęp	Opis: Motywacją do przeprowadzenia eksperymentu będzie zbadanie zderzeń sprężystych, zamiany energii potencjalnej na kinetyczną i odwrotnie, oraz zmian pędu w układzie.
2. Główny temat	Opis: Zrozumienie prawa zachowania energii mechanicznej i prawa zachowania pędu.
Część 1	
(0:40), Eksperyment 1 (0:46), Eksperyment 2 (1:23), Eksperyment 3 (2:04), Eksperyment 4 (2:55),	Narzędzia: Kołyska Newtona Opis: Jeśli swobodnie puścimy kulę najbardziej wysuniętą na prawo, a następnie pozwolimy jej uderzyć w kulę znajdująca się tuż obok niej, to odbije się tylko kula najbardziej wysunięta na lewo, podczas gdy środkowe kule pozostaną nieruchome. Następnie proces ten się powtarza. Jeśli odciągniemy naraz dwie kule położone skrajnie na prawo, i uderzą one w sąsiednie kule, to również odbiją dwie skrajne kule znajdujące się po lewej stronie. Powstaje pytanie, ile kul zostanie odbitych, jeśli przeprowadzimy eksperyment polegający na odbiciu trzech kul, ponieważ w pierwotnym położeniu pozostaną tylko dwie kule. Po uniesieniu trzech kul, a następnie uderzeniu w dwie pozostałe kule, sytuacja powtarza się: ponownie zostają odbite trzy kule, nawet jeśli układ trzech kul uderza tylko w dwie kule. Powtórzmy doświadczenie z odchyleniem czterech piłek. Uczniowie będą mogli przewidzieć i odpowiedzieć na pytanie, ile piłek teraz odchyli się po uderzeniu. Pytania: Czego dotyczy prawo zachowania energii mechanicznej i prawo zachowania pędu? Wnioski: W odizolowanym systemie fizycznym całkowita energia jest niezmienna, energia ani nie powstaje, ani nie znika, ale jest tylko przekształcana z jednej formy energii w inną formę energii lub formy energii.
3. Podsumowanie, uwagi	Zastosowanie: zderzenia elastyczne, bilard ,

	Po pewnym czasie kule przestają się odbijać, a gdy energia mechaniczna maleje podczas uderzeń, zamienia się w energię wewnętrzną, ciepło.

Poziom: Szkoła średnia (ISCED 3 / 1 rok)